

NĚKDY SE ZAČNE VYTRÁCET DUCH

Ve čtvrtek odpoledne se na Wintrově Rakovníku představil Ateliér herectví Praha. Znalci amatérského divadla vědí, že ateliér vede profesionální režisér Václav Martinec. Chtělo by se skoro říci, že jde o emeritního režiséra, ale z následujícího rozhovoru laskavý čtenář pozná, že režisérské činnosti pana Martince se v žádném případě nedá říkat utlumená.

Otázka na úvod: Jak se vám líbí v Rakovníku a jak se vám líbí Wintrovův Rakovník?

Jsem zde poprvé, ale pověst Wintrova Rakovníka znám velice dobře. Dnes už mohu potvrdit, že pověst se naprosto shoduje s tím, co zde člověk bezprostředně vnímá. Ve městě a hlavně v divadle.

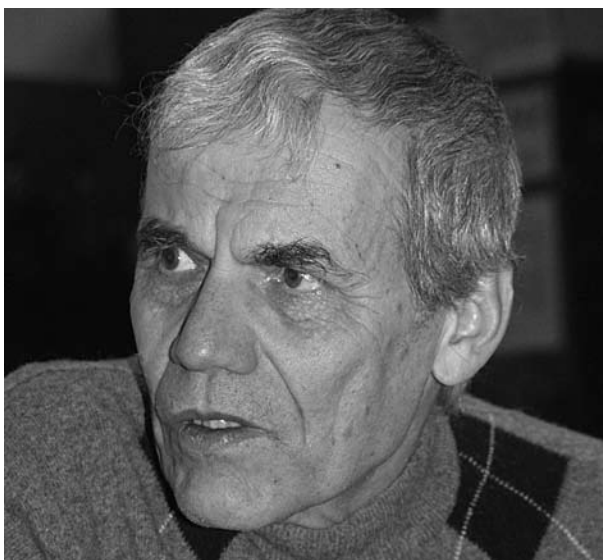
Představení, které jsme měli možnost vidět, je produktem vašeho hereckého ateliéru. Skupina, která dnes hrála je vaší první hereckou skupinou? Pokud se nepletu, herecký ateliér nemáte dlouho.

Většina lidí ze zmíněné skupiny jsou lidé, kteří zde začínali před dvěma a půl lety. V tomto smyslu se tedy jedná o první skupinu. Premiéra byla v roce 2007 a dnešní představení byla asi tak desátá repríza.

Spolupracujete například s Malým Vinohradským divadlem. Režíroval jste i další profesionální soubory. Je rozdíl v tom, jestli pracujete s lidmi bez výraznějších hereckých zkušeností nebo s profesionály?

Je to veliký rozdíl a myslím si, že právě dnešní představení je poplatné tomu, jak je to obtížná záležitost. To, co nám říkala porota, jsou záležitosti, o kterých vím a jsem z nich nešťast-

ný. Když měli moji herci vstřebáno ještě málo zkušeností, sloužila Mrožkova hra jako prostředek k tomu, aby pochopili zákonitosti divadla. Při vší nedokonalosti však představení mělo toho ducha, o kterém se dnes hovořilo, že chybí. Nutí mě to se zamyslet, jestli někde dochází k nějaké chybě nebo jestli se jedná o normální cestu vývoje.

Ať už se člověk učí cokoliv, má-li člověk předpoklady, je prvotina zajímavá. Ve chvíli, kdy se člověk seznámí s technologií a začne ji nějakým způsobem zvládat, mnohdy se začne vytrácet duch. Někdy navždy, někdy načas. To je otázka, kterou nyní řešíme.

Hrajete i s jinou skupinou z vašeho ateliéru nějaké další představení?

Ano, hrajeme. Například Neřes-

ti a ctnosti v českých lidových baladách. Zde došlo k té dobré kombinaci, že mezi lidmi z ateliéru je Petr Pochop z Malého Vinohradského divadla, který se projevil jako tahoun. Od něho se všichni naučili mnohem víc, než od kohokoliv, kdo by neměl moc co rozdávat a potřeboval by se sám učit. Výsledek je pak pochopitelně na rozdíl od dnešního představení nerozporuplný.

Kde je vás ještě možné vidět, co se vaší režijní tvorby týče? Plně se angažujete ve svém hereckém ateliéru nebo spolupracujete ještě s někým jiným?

Vzhledem k mému pohnutému věku pracuji pouze s Malým Vinohradským divadlem a v ateliéru. Chystáme také celkem zajímavou záležitost s Alfrédem Strejčkem a Štěpánem Rakem. Pro Kuks chystáme Návraty hraběte Šporka. Pan Strejček by hrál právě zmíněného hraběte. Mělo by se to hrát právě v Kuksu v Komedienhausu a přijela by tam i italská skupina. Hrabě Špork totiž k sobě zval ve své době nej přednější soubory z Vídně a z Benátek. Máme to tedy udělané tak, že přijel operní ansámbl, který zahraje Dona Juana. Don Juan se opije do němoty a hrabě Špork to osobně zachraňuje.

Rozhovor zaznamenala

Petra Jirásková

Zabijačka na širém moři

Bývala Mrožkova aktovka Na širém moři na amatérských prknech častým hostem. Není divu. Úderná a jednoduchá metafora, realizovaná v brilantně vypracovaném dialogu, nádavkem palčivé téma ideologie, jejího zneužití a manipulace pomocí ní. Mrožek neklade na herce přehnané nároky, nabízí jim ovšem vděčné, typově výrazně odlišené postavy i chytře vystavěné komediální situace.

Pražský Ateliér herectví, kterému za připomenutí pozapomenutého, ale (jak se ukázalo) stále pozoruhodného textu, můžeme vyjádřit nemalou vděčnost, se do jeho jevištního ztvárnění vrhl z vervou. Obohatil navíc krátký Mrožkův text kabaretně působícím prologem, ve kterém sledujeme spor řezníka, posedle se dojmajícího nad krásou vepřových hodů s mrkev prosazujícím vegetariánem. Jak je nám nastíněno, volba mezi mrkví a masožroutstvím (nebo, jak se ukáže vzápětí, snad i lidožroutstvím) je jen na nás. Toto je apelativní rámeček aktovky, který se nás snaží vtáhnout do problému okolo kanibalismu spáchaného na postavě Malého. Tento (bohužel nepříliš nápaditý a vtipný) rámeček však zároveň předjímá a prozrazuje pointu samotného textu a tím oslabuje potenciální dějové napětí.

V samotné aktovce a v jejím hereckém pojetí pak převážila kresba vnějších komických charakterů nad postupným procesem vmanipulování Malého do pozice, ve které je se svým obětováním nejen smířen, ale přímo se z něho těší. Postavy se takřka nevyvíjí a není realizováno vlastně ústřední Mrožkova téma – přemlouvání, přesvědčování, slovní manipulace a její jednotlivé fáze. Aktéři Ateliéru herectví takřka vždy hrají pouze výsledky svých rozhodnutí a akcí, nikoliv proces, který k těmto rozhodnutím a akcím vede. Celá inscenace se pak stává přípravou závěrečné zabijačky, což je ovšem situace lineární a divadelně nevýhodná. Varování před následky redukce člověka na k proměně v jitrnice vhodného pašíka tak z inscenace zaznívá, bohužel však v dosti teozovité a tím pádem i nevzrušivé podobě.

Jan Šotkovský

Dámy a pánové, milovníci pravého umění, jemné elegance a skutečné kultury!
Přijměte, prosím, pozvání na show, která tu ještě nebyla!
Úžasná, velkolepá, cool a in, jedním slovem skvělá!!!
Přichází právě teď/coming soon:

Retro 1990–1999 aneb „Devadesátka na krku“

Uvidíte vídané, uslyšíte slýchané! Půvabné dívky a elegantní muži vás provedou mega-gala-super-retro show!
Je připravená řada skvostných čísel! Tanec, zpěv, soutěže a zlatý hřeb večera – vystoupení hostů, na jejichž koncertech se umíralo nadšením a šilelo štěstím! Ano, přátelé!

To vše a ještě mnohem více máte možnost na vlastní oči znovu vidět
a uši znovu uslyšet. V sobotu 22. března ve večerních hodinách v gala sále
nepřekonatelného a světového Tylova divadla!

Lorca téměř telegrafický aneb Na krátkou inscenaci krátká recenze

Těžko ještě někdo v České republice sehraje Lorcovu Krvavou svatbu za tak krátkou dobu jako benešovské Komorní studio ÁČKO – byť jsem si to nestopoval, odhaduji to na pětáctyřicet až padesát minut čistého času, což se přestávkou věru členit nemuselo. A to je temporytmus inscenace velice povolný. Důvodem je razantní textová redukce, která přitom nepomíjí nic z dějových faktů – je to Lorca zhuštěný na základní fabuli, zbavený takřka všech poetických a písňových pasáží, zredukovaný na neúprosný tragický válec, směřující od počátku s antickou neodvratností ke krvavému finále. Tato textová redukce klade ovšem mimořádné nároky na herce, na jejich schopnost slovního jednání, na koncentrovanost a vnitřní nasazení jejich výrazu. Těmto nárokům benešovský soubor prostě a jednoduše nedostál, ale v porotovně jsme si jen těžko vybavovali i profesionální soubory, které by takto pro herce obtížný úkol zvládly se ctí.

Bohužel je nutno i konstatovat, že formální stránka inscenace prakticky vůbec neodráží to, k čemu v tématické rovině směřuje úprava. Místo nezbytně stylizovaného, „kovového“ výrazu si režie podráží nohy realistickým aranžmá, životně pravděpo-

dobným rytmem, zbytečně popisnými příchody a odchody i rezignací na práci se znakem. O jistou stylizovanou náznakovost se pokouší snad jedině scénografie, která ovšem nikterak funkčně neslouží jednání postav, naopak třebas podivnými

praktikáblovními „schody“ dynamiku inscenace jen brzdí.

Je zkrátka škoda, že ambiciózní záměr benešovských nenašel v realizaci alespoň částečně odpovídající formální naplnění.

Jan Šotkovský

DOSLOV(A)

TAK TO BYL ČTVRTEK

Do třetice všeho dobrého a zase žádné špatné zprávy? Jak se to vezme. Vzhledem k tomu, že středa prošla volným pádem do čtvrtka, možná by se nějaké našly. Byla to přesně ta středa, o které se povídá, že je tím správným dnem k popovídání a pozvolnému začátku přehlídky. Tak se to zase nepovedlo! Hned první den přehlídky znamenal rozjezd hodný pátku. A lidi museli druhý den do práce. A lidi šli! Jak to dopadlo, by se nejlépe poznalo na čtvrtletních premiích nebo výši osobního ohodnocení v příštím měsíci. Budme optimisty a doufejme, že vše zůstalo při starém. Vždyť i naši nadřízení znají své Pappenheimské.

Dvě včerejší představení nevneseš příliš mnoho optimismu mezi diváky ani do řad poroty. Přesto – dvě mrkve a chleba s tlačenkou mohly být dobrým základem pro počínající druhý den přehlídky. „Od plného stolu se nevstává,“ řekla jedna z divaček, které možná chtěla odejít z představení. Inu, láska prochází žaludkem a to i láska k divadlu. Potkal jsem onu slečnu později a zjistil, že na voru se jí nakonec zalíbilo, jen by nechtěla být nejslabší a s nožem by i spala.

Moje sedmiletá dcera se nehledě mého varování připojila ke Krvavé svatbě. Tak jsem byl nakonec rád, že krev netek-

la proudem. I když jsem zase musel vysvětlovat, co se to tam stalo. „Já ti říkal, že to nebylo pro děti,“ odbyl jsem jí a dozvěděl se, že neví, co nebylo pro děti. Obyl jsem jí, že právě to, že to nemohla pochopit a ona se divně usmívala. Inu, děti...

Večer jsem Píšícímu porotci Šotkovi nabídl víno, neodmítl. Dva litry Chardonne je na jeden večer málo. Asi na něj měl, na rozdíl od včerejšího kafe, chuť. V sobotu zkusím to od žida.

Pátek začíná za hodinu, já se celkem těším, co nového přinese a v duchu si zpívám Let the Sunshine.

-jaš-

PROGRAM:

Pátek 21. března 2008

14.00 – 15.10 hodin

Petr Matoušek a Radek Kotlaba

RUE BONAPARTE 17

aneb Pařížský pitaval

Navštívíte pařížský byt na jedné rušné ulici a prožijete s jeho obyvateli celé 20. století. Smích, pláč i mrazení v zádech...

Divadýlko na dlani Mladá Boleslav

15.10 – 16.10 Porada poroty

16.15 – 17.15 Rozborový seminář

19.30 – 20.30 hodin

Jean-Claude Danaud

ACH, TA NĚHA NAŠICH DAM!

Satirická komedie ukazující zvláštní přístup tří žen k mužskému pokolení, která je plná nesmyslných situací a černého humoru.

Divadlo LUNA Stochov

20.30 – 21.30 Porada poroty

21.30 – 22.30 Rozborový seminář

Uf, další šilenej mejdan, co vás přejede a vy si nepamatujete ani poznávací značku. Ráno se ale musí vstávat. Šokující pozdrav dobrého jitra od přehnaně pantičkářského zrcadla. Nejdůležitější je kafe. První možnost záchranu. Mno, nic moc. Celý svět se stává matrixem, ve kterém všechny podměty dokonale útočí na vaši motoriku. Chvilka dechového cvičení drobet pomůže. A přesně v tu chvíli, kdy si začnete myslet, že se dostáváte do chtěné pohody, dorazí kamarád opuchlý úplně stejně, jako vy před půl hodinou s milou poznámkou: „No ty bláho, ty vypadáš! Je ti dobře?“ Vše, o co jste se celou dobu snažili, je fuč! Začínají se klepat ruce. Připadáte si trapně, protože všichni ostatní, teda aspoň podle vašeho úsudku, vypadají jako Růženka po polibku. Čtyři mattonky. V bříše žába, v hlavě pták Dodo. A před vámi kulturní zážitek. Určitě se vám už někdy stalo, že potom, co jste se pohodlně usadili do křesla, připraveni na neuvěřitelně zábavnou komedii... ..TRÁGA až to trhá koleno. A nebo naopak, jste v rozpoležení, kdy chcete vidět, že se může mít někdo ještě hůř než vy a najednou před sebou máte dvě hodiny konverzační komedie. A to ve mně vyvolává otázku. Na jaký druh divadla vlastně raději lidi chodí? Chtějí se smát anebo raději zmáčí kapesník nějakou slzičkou?

Chodíte v divadle raději na komedie? Nebo máte rádi vážné kusy?

Radek Kotlaba

Nejradši chodím na silné komedie. Myslím, že nejlepší představení jsou ta, na kterých se diváci co nejvíce smějí. A když mají chuť přemýšlet, najdou si v podtextu to své téma představení.

Jaroslav Kodeš

Já rád chodím na chytré hry. To jsou ty, které o světě něco dokážou říct a platí v nich jistá pravidla. Když například postava zradila. A opravdu to byla zrada. Nebo když láska je opravdovou láskou.

Karla Krátká

Nejradši chodím na dobrou večer, do dobrého divadla a do dobrého baru. A potom se půjdu radši kouknout na nějakou tragedii. Je to bližší mému životu.

Eva Burešová

Mám mnohem raději, když je to vážné. Z takového divadla mám pocit, že si můžu odnést daleko víc do života.

Jan Pém

Rozhodně se raději podívám na komedii. Mám pocit, že v normálním

životě je starostí a trápení dost. Takže se vždycky rád naladím na jinou vlnu.

Anna Balatová

Radši na komedie, protože se potřebuji smát. Tragedií je v životě víc než dost.

Bahňák

No, to záleží na rozpoležení. Když sem nasranej, tak si dám nějakou tu komedii. A naopak, když je depka, to je lepší nějaký drámo, do kterého se člověk pěkně uvrtná.

-off-

Tiráž

Redakce Zpravodaje: Psal a fotil Honza Švácha, psal Ondřej Lechnýř, ostřížím korektorským zrakem nad nimi bděla Lidmila Strejcová, na papír zkušeně vkládala Pavla Zimmermannová. Toto 3. číslo vyšlo 21. března 2008.